

POLSKI JAZZ

Ruch jazzowy w Polsce ma bardzo długą tradycję, nie da się jednak precyzyjnie określić daty wydarzenia czy nawet serii faktów artystycznych, które ten ruch zapoczątkowały. Przed II wojną światową orkiestry grające w lokalach Warszawy, Krakowa czy Poznania miały w swym repertuarze "jazz", a więc np. kompozycje George'a Gershwina czy autorów musicali broadwayowskich ery swinga, jak choćby Richarda Rodgersa i Lorenza Harta. Ich utwory były wówczas w całej Europie modne, podobnie jak swing. Po wojnie okres początkowej fascynacji muzyką jazzową został szybko stłumiony przez władzę komunistyczną. Następny etap w historii jazzu polskiego nazwano okresem katakumbowym, gdyż jazz wykonywano wówczas nieoficjalnie, w konspiracji, w prywatnych domach. Dopiero okres politycznej "odwilży" po 1955 roku, który przyniósł wolność także w sferze sztuki, stał się początkiem rozwoju autentycznego ruchu jazzowego w Polsce. Zorganizowano wówczas festiwale jazzowe w Sopocie (w 1956 i 1957), które zapoczątkowały tradycję późniejszego warszawskiego festiwalu „JAZZ JAMBOREE”, dziś należącego do najstarszych tego typu imprez w Europie.

Jazz wykonywany na pierwszych polskich festiwalach w latach pięćdziesiątych był muzyką improwizowaną opartą na znanych standardach, z zachowaniem wszelkich reguł, ale młodzi entuzjaści rekrutowali się głównie spośród amatorów, stąd w porównaniu z muzykami amerykańskimi czy nawet europejskimi poziom wykonywania jazzu w Polsce był relatywnie niski. W latach pięćdziesiątych powstało kilka zespołów jazzowych, m.in.: „MELOMANI” Jerzego "Dudusia" Matuszkiewicza, SEKSTET Krzysztofa Komedy, JAZZ BELIEVERS Jana Ptaszyna Wróblewskiego, czy wykonujący jazz tradycyjny NEW ORLEANS STOMPERS. W latach 1956-1960 pojawiły się i rozwinęły talenty muzyków, którzy tworzą i występują do dziś, i którzy odcisnęli wyraźne piętno na działalności kolejnych pokoleń polskich jazzmanów.

Zupełnie nowy rozdział w polskiej muzyce jazzowej zapoczątkowała grupa MIŁOŚĆ, powstała w kwietniu 1988 roku w Trójmieście. Liderem grupy jest Ryszard Tymon Tymański (gitara), który wraz z innymi młodymi muzykami kontestuje tak zwany klasyczny nurt polskiego jazzu. Swą muzykę zespół określił mianem yass, nawiązując w ten sposób do pierwotnych źródeł muzyki jazzowej.

Spośród wszystkich prądów stylistycznych, jakim podlegał jazz polski w przeszłości i jakim podlega nadal, tym najbardziej oryginalnym, rodzimym, niemającym w tej skali odpowiednika za granicą jest z pewnością "nurt chopinowski", czyli jazzowe opracowania muzyki Fryderyka Chopina.

Nurt chopinowski w jazzie polskim reprezentują głównie Andrzej Jagodziński, Leszek Możdżer i Włodzimierz Nahorny. (...)

(TOMASZ SZACHOWSKI: "POLSKI JAZZ", Kultura Polska)